

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

№ 18 (981)

Субота, 1 мая 1954 года

Цана 50 кап.

Свята працы і міру

Веснавыя сцягі палымнеюць над Радзімай. Мільярды кветак, чырвані святага кумачу расквітнелі сёння вуліцы і плошчы гарадоў і калгасных пасёлкаў краіны сацыялізма. Май называюць месяцам кветак. Дарма, што запавідае сёлетня вясна і красавіцкае сонца не ўтварае след зямлю, каб умаціць бязаваны гай і прымусяць зацісіць сады. Май расквітнелі багатым святотым убраннем і ўсмешкамі шчаслівых савецкіх людзей, якія дэманструюць сёння працоўнай перамогі на Краснай плошчы Масквы, на кіеўскім Крэмлі, на Цэнтральнай плошчы Мінска, на прасторным Неўскім праспекце Ленінграда, у далёкіх запларных пасёлках і калгасных сёлах неабсяжнай савецкай Радзімы.

Маладая руць беларускага Палесся і толькі што ўзнятыя ўрадлівыя доўрваны Казахстан, засяляюшыя схілы Каўказскага хрыбта і заснежаныя прасторы далёкай Поўначы заліты ранішнім святлом Першамай. Сонца працы і міру асвятляе рысавыя палі Кітая, белакаменныя сцены палаца навукі і культуры ў Варшаве, будоўлі Балгарыі і Чэхаславакіі, вінграднікі Румыніі і Албаніі. Праз тоўстыя хмары прабіваецца гэтае святло і да працоўных краін капітала, якія накутуюць яшчэ пад крывавым гнётам імперыялізма. У святотым подыху вясны трапеўчацца пуносныя снігі, узнятыя рукамі рабочых Лондана і Нью-Йорка, Парыжа і Рыма, Осло і Капэнгагена. А на гэтах сцягах два савецкія словы: праца і мір.

Мінаючы ўсе граніцы, бязмежныя амерыкі, кроўчыц па зямлі Першамай — дзень міжнароднай салідарнасці працоўных, дзень брацтва рабочых усіх краін, свята аднавання і дружбы народаў, якія змагаюцца за мір.

У росквіце творчых сіл сустрача свята наша Радзіма. Напярэдадні Першага мая адбылася сесія Вярхоўнага Савета СССР, якая надала вынікі вялікай стваральнай працы нашага народа, абмеркавала важнейшыя задачы развіцця Савецкай краіны. Сесія зацвердзіла Дзяржаўны бюджэт СССР на 1954 год, у якім адлюстраваныя клопаты Комуністычнай партыі, свіраваўшыя на далейшы ўдзельны эканамікі і народнага добрабыту, на забеспячэнне абароны краіны і ўмацаванне магучасці нашай Радзімы.

Настомны савецкі чалавек у сваёй натхнёнай творчай працы. Наш гераічны рабочы клас, саўзнае калгаснае сялянства, народная савецкая інтэлігенцыя, не шкядуючы сіл і працы, выдзіць амаганне за адрабненне вялікіх планаў будаўніцтва камунізма. На пачынку калектываў перадавых прадпрыемстваў Масквы ў краіне шырыцца спабодніцтва за ўзорнае выкананне дзяржаўных планаў шляхам значнага павышэння прадукцыйнасці працы, павелічэння выпуску, паліпшэння якасці і зніжэння себастоіту прадукцыі. На калгасных і саўзнасных палі выйдзе амаганне савецкай тэхнікі, каб хутка і высокакаласна пасеці яравыя культуры, закладзіць аснову высокага ўраджаю. Намаганні калгаснікаў, работнікаў МТС і калгасаў накіраваны на выкананне вялікай задачы стварэння ў краіне дастатку, а потым і багатага сельгаспадарчых прадуктаў. Савецкія людзі пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі ўзяліся за справу асаўнага цалінных і абложных зямель. Тысячы спецыялістаў узначалі сельгаспадарчую вытворчасць. Пісьменнікі, кампазітары, мастакі ствараюць новыя творы. Іх сваю надзеінную задачу, успрынялі яны першамайскі заклік ЦК КПСС:

— Работнікі літаратуры і мастацтва! Змагайцеся за далейшае развіццё савецкай літаратуры і мастацтва! Павышайце ідэйны і мастацкі ўзровень сваёй творчасці! Стварайце творы, вартыя нашага вялікага народа!

Першамай заўдасіць быў у нас святкам радасці і шчасця, святкам дружбы народаў. Брацкае супрабодніцтва, абмен вопытам, узамная падтрымка — вось правыя друж-

бы творчай, натхнёнай, моцнай, як граніт, якай няспына рухае наша грамадства ўперад. Бурлівай творчай працай запоўнены будні ўсіх народаў нашай Радзімы, жыццёвыя інтарэсы якіх агульныя і непадзельныя, бо іх цэментуе ў адну сям'ю вялікая руская нацыя, іх аб'ядноўвае і агуртоўвае агульная светлая мета — пабудова камунізма ў нашай краіне. І ў імя гэтай савецкай мэты кожны чалавек з дня на дзень павялічвае свае намаганні, множыць поспехі.

Да поспехаў савецкага народа далучаюцца такія-ж велічныя поспехі народаў, якія выйшлі на шырокую дарогу будаўніцтва сацыялізма. У брацкім аднаванні і нарэдамі СССР ідуць працоўныя краіны народнай дэмакратыі, асветленыя вялікімі ідэямі пролетарскага інтэрнацыяналізма. Дзякуючы бескарыслівай дапамозе нашай краіны прыступілі да выканання першага пяцігадовага плана поўмільярды народ Кітая, ішаркімі тэмпамі ўзімае з руін вайны сваю краіну гераічны народ народна-дэмакратычнай Карэі, савяршае будаўніцтва першай чаргі металургічнага гіганта «Новая Гута» польскі народ, шугаюць зарніцы мірных домаў у Германскай Дэмакратычнай Рэспубліцы.

На велізарных неабсяжных прасторах мацее з кожным днём лагер міру, дэмакратыі і сацыялізма. Барацьба народаў ва мір прывяла да паўнай разрады міжнароднай напружанасці. Народы навучыліся распазнаваць і выкрываць злычынныя надконы лагера імперыялістаў, які ўзначалываецца ЗША і ўсё больш раздзімае «халодную вайну», працягвае палітыку гонкі ўзбраенняў, арганізоўвае вясныя групоўкі, узмоцнена стварае густую сетку вясных баз каля граніч краін дэмакратычнага лагера. Справу абароны міру і бяспекі народаў бяруць у свае рукі мільёны людзей. Словы «Няхай жыве трывалы мір паміж народамі!», такія блюкія розуму і сэрцу простага чалавека, адунаюць сёння ва ўсіх кутках зямнога шара.

Несакрышальнай апаоры міру ва ўсім свеце выступае наша Радзіма — Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік. Мільёны людзей, якія сачылі напярэдадні Першага мая за работай сесіі Вярхоўнага Савета СССР, яшчэ і яшчэ раз пераканаўшыся ў тым, што палітыка Савецкага Саюза накіравана на ўмацаванне міру і міжнароднага супрабодніцтва. Спакойныя за свой лёс, мірна працуюць савецкія людзі. Гэты спазой — адзнака магучасці нашай дзяржавы, непахісанасці нашай барацьбы за мір. Выражаючы спакійны міралюбны настрой савецкага народа і яго ўпэўненасць у справядлівасці сваёй справы, таварыш Г. М. Маленкоў у прамове на пасяджэнні Савета Нацыянальнасцей заявіў: «Калі, аднак, агрэсіўныя колы, спадзеючыся на атамную зброю, адважыліся б на вар'яцтва і захацелі выправаваць сілу і магучасць Савецкага Саюза, — дык можна не сумнявацца, што агрэсар будзе падаўлен той-жа зброяй, і што такая авантюра немінуча прывядзе да развалу капіталістычнага грамадскага сістэмы».

Наш народ ва ўсім даярае Комуністычнай партыі, Савецкаму ўраду, у якіх няма і не можа быць іншых інтарэсаў, акрамя інтарэсаў працоўных. Магучым аднаеннем партыі, урада і народа была прасякнута ўся плённая работа сесіі Вярхоўнага Савета СССР. Непарушна і пільна аўважана партыя з народнымі масамі, упэўнена вядучы іх у яшчэ больш прамыяністы заўтрашні дзень.

Вось чаму так радасна, на-святотому сведацца сёння ў чырвані першамайскіх сцягоў твары мільянаў шчаслівых, свабодных, міралюбных будаўнікоў камунізма, якія ў адзіным парыве ўсклікаюць першамайскую здравіцу:

— Няхай жыве Комуністычная партыя Савецкага Саюза, вялікая натхняючая і кіруючая сіла савецкага народа ў барацьбе за пабудову камунізма!

— Пад сцягам Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна, пад кіраўніцтвам Комуністычнай партыі — уперад, да перамогі камунізма!

Прывітанне маю

Антон БЯЛЕВІЧ

Яшчэ смолкім лістом
Сад не пах ля гумен;
Яшчэ луг за сляом
Лысы бмў, як бубен;

Снег, схаваўшыся ў яр,
Быў з вясной нязгодны,
А ўжо нічы пясняр —
Свету ўсенародна

Абвясціў, што вясна
Сцежкай кроўчыц за гаю,
Што вясна красна
Кланяецца маю.

Так жаўрук абвясціў
Ранкам у блакіне,
І той дзень распустіў
Коцікі ў ракіне.

І бярозы пняік,
Паміж дрэў высокіх,
У заціску ўпрыпёк
Плакаў буйна сокам.

Плакаў там ён адзін
Між сырога гаю,
Што зялёных галін
Не працягне маю.

А травічка лісток
Зварухнула ростам, —
І снег з яру — наўпёк,
Мчыцца ў рэчку проста.

Закруціў з усіх сіл
На плаціне колы,
Правады — сотні жыл —
Неслі сілу ў сёлы.

Пачалася вясна,
Загукала з гаю:
— Вясна красна
Кланяецца маю!

Пачалася з травы,
З коціцаў ракіты,
А ўступіла у прамы
Важна й самавіта,

Калі ўжо й раніцою
Не шоркаў зарыёй,
Калі трактар зямлёй
Вычысціў нарогй.

Калі грач бараной
За плугам нягаўся,
А жаўрук з галавой
У руні схаваўся;

Калі слухалі ўжо,
Ды яшчэ не чулі:
— Што? Звізгал? Няўжо? —
Рана ёй, звязол!

Калі сонцам прыгрэт,
Сад ажму ля хаты
І прыбралі сельсавет
Дзеразой дзяўчаты.

З гэтых сонечных дзён
Вясна ідзе па краю:
— Самы нізкі паклон,
Прывітанне маю!

Рамак САБАЛЕНКА

Вясна

У небе жаўрукі канцэрты ладзяць,
Як быццам самадзейнасць на аглядзе.
Бароны пачалі завушніць,
Піць прагна сок, нібы ваду з крыніц,
І шчодра аддаюць народжаным лістам.
Вясна прышла!

Прышла вясна. І там,
Дзе спала поле моцным сном маўклівым,
На гоні выйшаў трактар гаманлівы, —
Бароны гоніць ён праз шыр палёў.
Нібы сама вясна, за трактарным рулём
Сядзіць дзяўчына малая.

Ажыў таксама і прастор Алтая,
Каханак — там.
Ен кроўч на пласты
Зляжакі стэп у кавалі густым.
І хопь чамусь ростам смутак кічка,
Затое радасць ім сустрача зычыць.
Бароны сцелюць на палях яны,
Каб людзі і зімо чулі гул вясны.

Няхай жыве 1 Мая — дзень салідарнасці працоўных, дзень брацтва рабочых усіх краін!
Вышэй сцяг пролетарскага інтэрнацыяналізма!

Масква. Крэмль. Фото Н. Граноўскага. (Фотахроніка ТАСС).

У Вялікім Крэмлёўскім Палацы Сесія Вярхоўнага Савета СССР

24 красавіка працягвала работу першая сесія Вярхоўнага Савета СССР чацвёртага склікання. Абмяркоўваўся Дзяржаўны бюджэт СССР на 1954 год. У палаце Савета Саюза выступілі дэпутат А. Ю. Снечкус (Літоўская ССР), Міністр нафтавай прамысловасці дэпутат Н. К. Байбаню, дэпутат А. У. Хахалаў (Бурат-Мангольская АССР). Затым выступіў першы намеснік Старшынні Савета Міністраў СССР дэпутат Л. М. Нагановіч, якая сустраў прадзіяльні амадэментамі. У спрэчках таксама выступілі дэпутат К. Атаў (Туркменская ССР), Міністр вугальнай прамысловасці дэпутат А. Ф. Засядьна, дэпутаты З. І. Муратаў (Татарская АССР), І. А. Лікачоў, — Міністр аўтамабільнага транспарту і шасейных дарог СССР.

На пасяджэнні Савета Нацыянальнасцей выступілі дэпутаты В. П. Омнічанка (Украінская ССР), В. Г. Зубноў (Беларуская ССР). Затым, сустраўшы прадзіяльні амадэментамі, выступаюць намеснік Старшынні Савета Міністраў СССР Міністр гандлю СССР дэпутат А. І. Мікаілі і намеснік Старшынні Савета Міністраў СССР М. Г. Перухін.

26 красавіка ў Савете Нацыянальнасцей пасля выступлення дэпутата Я. В. Пейва (Латвійская ССР) слова было прадастаўлена Старшынні Савета Міністраў СССР дэпутату Г. М. Маленкову, якая сустраў бурнымі апладэсментамі. Прамова тав. Г. М. Маленкова была выслушана прысутнымі з глыбокай увагай і неаднаразова перапынялася апладэсментамі.

З заключным словам выступаюць Міністр фінансаў СССР дэпутат А. Г. Зверэў і старшыня Бюджэтнай камісіі дэпутат А. М. Сафраню.

Совет Нацыянальнасцей аднагалосна зацвердзіла Дзяржаўны бюджэт СССР на 1954 год і Закон аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1954 год.

На пасяджэнні Савета Саюза ў спрэчках выступіў М. М. Медыдаў (Дагестанская АССР).

Затым слова прадастаўляецца першаму сакратару ЦК КПСС дэпутату Н. С. Хрушчову, якая сустраў бурнымі апладэсментамі. Дэпутаты і госці выслухоўваюць прамову таварыша Н. С. Хрушчова з вялікай увагай, неаднаразова перапыняючы яе апладэсментамі.

Пасля заключнага слова Міністра фінансаў СССР дэпутата А. Г. Зверэва і Старшынні Бюджэтнай камісіі дэпутата І. С. Сёніна Совет Саюза аднагалосна зацвердзіла Дзяржаўны бюджэт СССР на 1954 год і Закон аб Дзяржаўным бюджэце.

Совет Саюза і Совет Нацыянальнасцей абмеркавалі аднагалосна пытанне парадку дня — зацверджанне Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР. У абодвух палацах з дакладам выступіў сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР дэпутат Н. М. Пегай.

Выступілі дэпутаты М. П. Тарасаў (РСФСР), М. А. Ясноў (РСФСР), П. Г. Тычына (УССР) і Н. П. Бажан (УССР). Абодвае палаты аднагалосна зацвердзілі Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб перадачы Крымскай вобласці з складу РСФСР у склад УССР, а таксама іншыя Указы Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, прынятыя ім у перыяд паміж сесіямі.

27 красавіка адбылося сумеснае пасяджэнне Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей. На парадку дня — выбрэнне Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і ўтварэнне Урада — Савета Міністраў СССР.

Дэпутат А. М. Пузанаў уносіць прапанову аб складзе Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, адобраную Цэнтральным Камітэтам КПСС.

Вярхоўны Совет аднагалосна выбірае Старшынні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР дэпутата Н. Е. Варашылава, намесніка Старшынні Прэзідыума па ліку саюзных рэспублік і пяцінаццаць членаў Прэзідыума. Сакратаром Прэзідыума выбірае дэпутат Н. М. Пегай.

Дэпутаты і госці праціяльні апладэсментамі вітаюць панава выбраны склад Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

Старшынявуючы дэпутат В. Т. Лаціс паведамляе, што ў адпаведнасці з даручэннем Вярхоўнага Савета СССР Старшыня Савета Міністраў СССР Г. М. Маленкоў прадаставіў прапановы аб складзе Урада СССР, адобраныя Цэнтральным Камітэтам КПСС. Зачытаўшы звану таварыша Маленкова, старшынявуючы таварыш, што склад Урада разраджаны і адобраны партыйнай групай Комуністычнай партыі і Советам Старшынні Савета Саюза і Савета Нацыянальнасцей.

Вярхоўны Совет аднагалосна зацвердзіла склад Савета Міністраў СССР.

Старшынні Савета Міністраў СССР зацвердзілі Г. М. Маленкоў. Першым Намеснікам Старшынні Савета Міністраў і Міністрам Замежных спраў СССР зацвердзілі В. М. Монатаў, Першым Намеснікам Старшынні Савета Міністраў і Міністрам Абароны СССР — Маршал Савецкага Саюза Н. А. Булганін, Першым Намеснікам Старшынні Савета Міністраў СССР — Л. М. Нагановіч, Намеснікам Старшынні Савета Міністраў і Міністрам гандлю СССР — А. І. Мікаілі, Намеснікам Старшынні Савета Міністраў СССР і Старшынні Дзяржаўнага панавага камітэта Савета Міністраў СССР — М. З. Сабурлаў, Намеснікам Старшынні Савета Міністраў СССР — М. Г. Перухін, Намеснікам Старшынні Савета Міністраў СССР — І. Ф. Тавасілі, Намеснікам Старшынні Савета Міністраў і Міністрам сярняга машынабудавання СССР — В. А. Малышэў, Намеснікам Старшынні Савета Міністраў СССР — А. Н. Насыгін. Таксама аднагалосна зацвердзілі міністры СССР.

У зале ўзнікла бурная авацыя. Дэпутаты і госці сточыя вітаюць Урад Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

Старшынявуючы паведамляе, што парадок дня вычарпан. Сесія Вярхоўнага Савета СССР чацвёртага склікання аб'яўляецца закрытай.

Мінск. Новыя дамы на вуліцах Комсомольскай, Горкага і Баладарскага. Фото І. Салавейчыка.

Пасяджэнні Вярхоўнага Савета СССР

Спрэчкі па дакладу аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1954 год

Заканчэнне прамовы Старшыні Савета Міністраў СССР

дэпутата Г. М. МАЛЕНКОВА

ныя блокі. Заходнегерманскія мілітарысты спыняюць адчуваць сябе ў сядзе і ўсё больш выступаюць ужо не як патэнцыяльна магчыма агрэсіўная сіла, а як рэальная пагроза еўрапейскай бяспекі. У той жа час Японія ўмоцнена рытуеючы да ролі ўдарнай сілы новай імперыялістычнай агрэсіі ў Азіі.

Агрэсіўныя колы ітучна падтрымліваюць атмосферу вайнавай істэрыі, пагражаючы свету вядомай бомбай, адкрыта абвешваючы ўстаноўку на палітыку сілы і на працягу халоднай вайны, дазваляючы сабе ўжываць метады пагроз і запалоўванняў.

Што можна сказаць наконт гэтага?

Перш за ўсё наступнае. Вядома, што ў Савецкім Саюзе пануе атмосфера багавольства, упэўненасці, мірнай творчай працы. (Працяглыя апладысменты). У Злучаных Штатах Амерыкі, як гэта прызнаюць самі амерыканскія афіцыйныя колы, грамадская атмосфера атручана пацудзістым страхам, вольніцтвам, прыгнетанасцю. Вось, значыцца, які вынік палітыкі пагроз і запалоўванняў.

Далей, Савецкі ўрад стаў і стаіць на той пазіцыі, што капіталістычная і сацыялістычная сістэмы безумоўна могуць мірна суіснаваць, эканамічна спаборнічаючы паміж сабой. Выходзячы з гэтай пазіцыі, мы паслядоўна праводзім палітыку міру і ўмацавання міжнароднага супрацоўніцтва. Калі, аднак, агрэсіўныя колы, спадзеючыся на атаманую зброю, адважыліся б на вар'яцтва і захацелі выпрабаваць сілу і магучасць Савецкага Саюза, — дык можна не сумняваючы, што агрэсар будзе падаўлены той жа зброяй, і што такая авантюра немінуча прывядзе да развалу капіталістычнай грамадскай сістэмы. (Бурныя, працяглыя апладысменты). Іменна гэты бачны наглядны сведчыць урокі гісторыі, звязаныя з першай і другой сусветнымі войнамі, з якіх капіталізм выйшаў са значным скарачэннем сферы свайго панавання. Усім вядома, што ў выніку двух сусветных войнаў ужо звыш тры-

ці чалавечтва назаўбедзі парвала з капіталізмам. (Працяглыя апладысменты).

У сучасных умовах паўстае пытанне: у чым асабліва галоўная задача міралюбівага міру заключалася ў тым, каб зрываць планы агрэсіўных колаў, дабівацца даўняшага аслаблення міжнароднай напружанасці, усяляк садзейнічаць мірнаму супрацоўніцтву дзяржаў.

Жыццёвыя інтарэсы чалавечтва патрабуюць вырашэння праблемы забароны атамнай зброі. Зрабіць немагчымым выкарыстанне вядомага адкрыцця чалавечата генія — атамнай энергіі для мэт масавага знішчэння мірнага насельніцтва, разбурэння вылікаў гарадоў — аднаго з прамысловасці, культуры і навуцы — такая задача. Савецкі ўрад імкнецца да эфектыўнага вырашэння гэтай задачы. Разам з тым Савецкі ўрад стаў і стаіць за ўсеагульна значнае скарачэнне ўзбраенняў і ўзброеных сіл.

Як зразумела кожнаму, нельга дабіцца даўняшага аслаблення міжнароднай напружанасці, калі не будзе забяспечана нармалізацыя адносін паміж вядомымі дзяржавамі. Гэта, у першую чаргу, азначае адмову ад палітыкі дыскрымінацыі ў адносінах да Кітайскай Народнай Рэспублікі. Курс, які праводзіцца агрэсіўнымі коламі ў адносінах да вядомага кітайскага народа, з'яўляецца выклікам усім народам Азіі. Гэты курс звязан з імкненнем агрэсіўных колаў падаць магучы нацыянальна-вызваленчы рух усходніх народаў. Але хіба не прышоў час зразумець, што на Усходзе ўсё больш усталявацца вядома саўдарадніцтва свабодных народаў у барацьбе супраць спроб агрэсіўных сіл ператварыць Азію ў вечную оную каланіяльнага прыгнёту і рабства. Прагрэсіўнае чалавечтва на фактах пераканалася ў тым, што на чале Кітайскай Народнай Рэспублікі стаіць сапраўдныя амагары па нацыянальным прагрэсе, міжнародны мір і дружбу народаў. Аднаўленне ўсіх законных правоў Кітайскай Народнай Рэспублікі — неадкладная міжнародная задача на сучасным этапе. (Апладысменты).

Важнейшай умовай умацавання міру з'яўляецца стварэнне трывалых, устойлівых гарантый бяспекі ў Еўропе. Гутарка ідзе іменна аб трывалых, устойлівых гарантыях бяспекі, бо за першую паловіну XX стагоддзя сямля Еўропы вельмі багата паліта крываё смяю еўрапейскіх народаў. Еўрапейскія народы не хочуць, не могуць дапусціць і не дапусцяць таго, каб і ў далейшым кожныя дваццаць год Еўропа ператваралася ў арэну кровапраліцця і разбурэнняў.

За акіянам сярэд пэўных колаў стала адзнакай добрага тону трэціраваць Еўропу; яна, маўляў, сміротна хворая, знаходзіцца ў смярдзе і адзіным спадкам яе вылічаны быццам-бы з'яўляецца адмова многіх еўрапейскіх дзяржаў ад нацыянальнага суверэнітэту. Найвышэйшым скажэннем праўды з'яўляецца мода, з даволу сказаць, тэорыя, наводзі якой эпоха сучасных дзяржаў нібыта прайшла. Не, эпоха суверэнітэту дзяржаў не прайшла. Яна знаходзіцца ў росквіце. І ўсіх, хто падмае руку на дзяржаўны суверэнітэт еўрапейскіх краін, хто прабуе перакроіць на свой лад сістэму дзяржаў Еўропы, якія гістарычна складаліся і гістарычна апраўдана, — стварэе пагрозу жыццёвым інтарэсам еўрапейскай бяспекі.

Савецкі Саюз надае першаступеннае значэнне ўмацаванню еўрапейскай бяспекі. Любая еўрапейская дзяржава, якая імкнецца да той-жа мэты, можа разлічвацца на трывалую дружбу Савецкага Саюза, на шчырае разуменне свайх нацыянальных патраб.

Еўрапейская бяспека можа стаць рэальнасцю толькі як калектыўная бяспека суверэнных дзяржаў Еўропы. Нас прабуюць адна, асабліва, быццам існуе іншы шлях забяспечвання еўрапейскай бяспекі. Які? Аказваецца, адраджэнне германскага мілітарызму і стварэнне ваеннага блоку ў складзе Заходняй Германіі, Францыі, Італіі, Бельгіі, Галандыі і Люксембурга. Ці можна ўзвіль сабе больш кашчучыны адносін да кроўных інтарэсаў еўрапейскіх народаў? Сапраўды, што

перашкоджыць германскім мілітарызмам прыбраць да рук усю Заходнюю Еўропу, калі яны не толькі атрымаюць вядомае субсідыі на разгортванне свайх узброеных сіл, але і фактычна будуць з'яўляцца ўзброенымі сіламі Францыі, Італіі і іншых краін названата ваеннага блоку. Наўжо гэтаму перашкоджыць воескі, выдаваемыя бонускімі палітыкамі, якія цяпер выступаюць у ролі прыхільнікаў «аб'яднанай Еўропы»? Але каму невядома, што гітлераўскія планы з'яўлення еўрапейскіх народаў таксама прадугаджвалі «аб'яднаную» Еўропу вядома «сталынога ядра германскага імперыя».

Іным ашукацтвам з'яўляюцца размовы, быццам пад дахам «еўрапейскага абарончага супольніцтва» германскі мілітарызм мірна ўжываецца з Францыяй, якая павінна пазбавіцца свайх нацыянальных узброеных сіл. На сярэвае Францыя хочучы выдць з галавой у рукі заходнегерманскіх рваншчыстаў. З чаго пачалі вядомае фашызму, разгавяваючы на Захадзе другую сусветную вайну? Яны накінуліся на Данію, Галандыю, Бельгію і Францыю. І цяпер арганізатары «еўрапейскага абарончага супольніцтва» вядуць заходнегерманскіх мілітарыстаў па тую-ж маршрут. Германскі мілітарызм не змог замацаваць ваенным шляхам заваяванне Францыі. Цяпер стваральнікі «еўрапейскага абарончага супольніцтва» маюць намер без вайны прынесці германскім рваншчыстам перамогу над Францыяй.

Кравугодны камень пасляваеннай еўрапейскай бяспекі быў закладзены ў выніку заключэння англа-савецкага дагавору ў 1942 годзе і франка-савецкага дагавору ў 1944 годзе. Гэтыя дакументы змаглі крываё лепшых смяю савецкага, англійскага і французскага народаў. Цяпер арганізатары «еўрапейскага абарончага супольніцтва» намерыліся падабраць рэальнае значэнне англа-савецкага і франка-савецкага дагавораў.

Хіба-ж не суднальна кривдаўнасцю пасля гэтага з'яўляюцца размовы, быццам «еўрапейскае абарончае супольніцтва» стварэнца з мірнымі, а не з агрэсіўнымі

мэтамі. Хто адраджае германскі мілітарызм, той мае на ўвазе не інтарэсы ўмацавання міру, а наадварот, падрыў еўрапейскай бяспекі, падрыхтоўку новай вайны.

Савецкі ўрад глыбока ўпэўнен у тым, што ўнесена ім на Берлінскай нарадзе прапанова аб заключэнні Агульнаеўрапейскага дагавору аб калектыўнай бяспекі ў Еўропе можа паслужыць асновай для сапраўднага вырашэння праблемы еўрапейскай бяспекі. Прыняцце савецкай прапановы адваджае карэнным інтарэсам умацавання міру ў Еўропе, адваджае нацыянальным інтарэсам еўрапейскіх народаў. Гэта ў роўнай ступені адносінца і да германскага народа. Агульнаеўрапейскі дагавор аб калектыўнай бяспекі ўзніць-ся-б і трыналіт гарантый бяспекі Германіі. У той час як агрэсіўныя колы імкнучыся замацаваць раскол Германіі, ператварыць Заходнюю Германію ў новы ачаг вайны, Агульнаеўрапейскі дагавор аб калектыўнай бяспекі садзейнічаў-бы аднаўленню нацыянальнага адзінства нямецкага народа і ператварэнню Германіі ў міралюбівае дэмакратычнае дзяржава.

У нас няма імкнення ізаляваць Злучаныя Штаты Амерыкі ад Еўропы. Мы не бачым перашкоды да таго, каб пад Агульнаеўрапейскім дагаворам аб калектыўнай бяспекі ў Еўропе стаў таксама падпісе ўрада Злучаных Штатаў Амерыкі. У сваю чаргу, Савецкі ўрад выкачэ гатоўнасць уступіць у перагаворы аб удзеле ў «Арганізацыі Паўночна-атлантычнага дагавору» пры адпаведных умовах.

Знешняя палітыка Савецкага Саюза паслядоўна і незмяненна. Перад тварам усёго чалавечтва Савецкі ўрад выставіў і адстойвае прапановы, ажыццяўленне якіх змагло-б стварыць гарантыі трывалата міру і бяспекі народаў.

Савецкая палітыка ўмацавання міру выходзіць з таго, што ў сучасных умовах іменна мірнае супрацоўніцтва дзяржаў, незалежна ад іх грамадскага ладу, павінна і можа вызначыць развіццё міжнародных адносін, павінна і можа забяспечыць даўняшае прагрэсіўнае аслабленне міжнароднай напружанасці.

Што-ж патрабуецца для паспяховага ажыццяўлення мірнага супрацоўніцтва? Для гэтага з боку адпаведных дзяржаў патрабуецца перш за ўсё — узаснавае жаданне супрацоўнічаць на аснове захавання прыяцельскага роўнапраўя і неўмяшання ва ўнутраныя справы іншых дзяржаў, і безумоўнае выкананне прынятых на себе абавязальстваў.

Мы прытрымліваемся той пазіцыі, што ў цяперашняй абстаноўцы, пры наяўнасці добрага волі ваіцкаўленых бакоў і іх гатоўнасці ўлічваць узаснавае інтарэсы, спрэчкі і невырашаныя міжнародныя пытанні павінны і могуць быць вырашаны ў інтарэсах умацавання міру.

Усе прыяцелі і прыхільнікі міру могуць быць упэўнены ў тым, што Савецкі Саюз і надалей будзе праводзіць палітыку ўмацавання міру і дружбы паміж народамі. (Працяглыя апладысменты).

Таварышы! Выбары дэпутатаў у Вярхоўны Савет СССР з'явіліся новым выдатным свядчэннем сілы і магучасці нашай многанациональнай сацыялістычнай дзяржавы, сапраўды брацкай дружбы ўсіх народаў Савецкага Саюза, непарушанага саюза рабочага класа з сялянствам. Выбары яшчэ раз паказалі, што наша партыя крывацэцца непадзельным давер'ем усёго савецкага народа. (Працяглыя апладысменты). На вопыце поўнаеўрапейскай гісторыі народ пераканаўся ў тым, што яго родная Камуністычная партыя, якая выраса і загартавана ў бах пад кіраўніцтвам геніяльнага правадцы і настаўніка працоўных — бясмяротнага Леніна і яго саратніка вядомага Сталіна, стойка і верна служыць народу. (Працяглыя апладысменты).

Узброена ясным разуменнем задачу, якія стаіць перад краінай як у галіне ўнутранай, так і знешняй палітыкі, узаснававае вядома творчы ўдзел савецкіх людзей, Камуністычная партыя вядзе нашу краіну ад перамогі да перамогі, да трыумфу справы камунізма. (Бурныя, працяглыя апладысменты, якія пераходзяць у аваянне. Усе ўстаюць).

У Савецкім Саюзе

Прамова першага сакратара ЦК КПСС дэпутата Н. С. ХРУШЧОВА

Таварышы дэпутаты!

Савецкі народ дабіўся вялікіх поспехаў у гаспадарчым і культурным будаўніцтве, у павышэнні добрабыту працоўных. Гэтыя поспехі дасягнуты дзякуючы таму, што Камуністычная партыя цвёрда і ўпэўнена вядзе Савецкую краіну па шляху, указаным нашым геніяльным правадцы і настаўнікам, заснавальнікам Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы В. І. Леніным. (Бурныя, працяглыя апладысменты). Выконваючы ленінскія заветы, партыя, де Цэнтральны Камітэт на чале з вядомым прадаўжальнікам справы Леніна — І. В. Сталіным настаянма ўмацоўвалі Савецкую дзяржаву, ператварылі яе ў магучую сацыялістычную дзяржаву — несакрушальную аснову міру на ўсім свеце. Мы дасягнулі гэтых поспехаў дзякуючы таму, што ўсе народы Савецкага Саюза горача адраваў і падтрымліваюць палітыку Камуністычнай партыі, што наш гераічны рабочы клас, саўласнае калгаснае сялянства, народная савецкая інтэлігенцыя не шкадуць сілы і працы ў барацьбе за ажыццяўленне вядомых іслаў будаўніцтва камунізма. (Працяглыя апладысменты).

На выбарах у Вярхоўны Савет СССР 14 сакавіка наш народ яшчэ раз прадамаўстраваў сваю маналітную згуртаванасць вакол Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада. Аднадушнае галасаванне за кандыдатаў блоку камуністаў і беспартыйных з'яўляецца адной з праўд усенароднага адраблення і падтрымкі палітыкі нашай партыі, свядчэннем упэўненасці савецкіх людзей у тым, што дэпутаты вышэйшага органа дзяржаўнай улады краіны — Вярхоўнага Савета Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік — апраўдаюць высокае давер'е народа і будуць самадзяла намагацца за даўняшае працягненне сацыялістычнай Радзімы. (Апладысменты).

Важнейшая наша задача на бліжэйшым перыяд заключаецца ў тым, каб не аслабляючы ўвагі да развіцця цяжкай індустрыі, якая з'яўляецца асновай асноў савецкай эканомікі, арганізаваць круты ўдзел сельскай гаспадаркі, разва павышэнні вытворчасць прадметаў народнага спажывання, у бліжэйшыя 2—3 гады ў дастаткова забяспечыць насельніцтва прамысловымі і харчовымі таварамі, рашуча павысіць жыццёвы ўзровень працоўных.

Праект Дзяржаўнага бюджэту СССР на 1954 год прадаўжае вядомае асігнаванне на даўняшае развіццё ўсіх галін народнай гаспадаркі. Значна павялічваюцца расходы на ажыццяўленне намечанай партыяй і ўрадам праграмы крутовага ўдзелу добрабыту савецкіх людзей. Толькі на развіццё сельскай гаспадаркі прадаўжаецца выдаткаваць 74,4 млрд. рублёў, што складае рост у параўнанні з 1953 годам на 42,4 процанта. На даўняшае развіццё вытворчасці тавараў народнага спажывання асігнаваецца 31 млрд. рублёў, што а-

значае рост на 45,7 прац. у параўнанні з мінулым годам. На сацыяльна-культурныя мерапрыемствы намечана выдаткаваць 141,3 млрд. рублёў, або амаль на 10 прац. больш, чым у мінулым годзе.

У нас ёсць усё неабходныя матэрыяльна-тэхнічныя сродкі для вырашэння задач даўняшага магучага ўдзелу народнай гаспадаркі краіны. Увага савецкіх, партыйных і гаспадарчых арганізацый павінна быць накіравана на тое, каб умела выкарыстаць гэтыя сродкі, ператварыць наяўныя магчымасці ў сапраўдныя.

Мы змагаемся за вядомае народную справу — лабудову камунізма. У імя дасягнення гэтай мэты мы павінны працаваць з поўным напружаннем сіл. Аб гэтым трэба сказаць тамаму, што не ўсе яшчэ глыбока ўсвядомілі, наколькі важную і складаную работу нам трэба выканаць. Нашай задачай з'яўляецца наблізаць усе ўнутраныя рэзервы ў прамысловасці, на транспарце, у сельскай гаспадарцы.

В. І. Ленін неаднаразова падкрэсліваў першаступеннае значэнне павышэння прадукцыйнасці працы для паспяховага будаўніцтва камуністычнага грамадства. Ён указаў, што прадукцыйнасць працы — гэта самае важнае, самае галоўнае для перамогі новага грамадскага ладу.

У нашай краіне дасягнуты значны рост прадукцыйнасці працы: у 1953 годзе прадукцыйнасць працы ў прамысловасці павялічылася ўзровень 1940 года на 71 процант. Аднак у гэтай справе яшчэ ёсць сур'езныя недахопы.

У радзе галін прамысловасці, на многіх прадпрыемствах недастаткова аддаецца ўвагі механізацыі вытворчасці і асабліва механізацыі данаможных работ. На шмат асобных надбайных гаспадарчых кіраўнікоў першаснае тэхнічна часта выкарыстоўваецца вельмі дрэнна. Гэта можна паказаць на такім прыкладзе. Колькасць лесавозных машын на лесанарыхтоўках Міністэрства лясной і папярвай прамысловасці ў 1953 годзе павялічылася ў параўнанні з 1940 годам у 3 разы, трактары ў 6 разоў, паравозы ў 7 разоў. Цяпер на лесанарыхтоўках ёсць 17 тыс. электратрактары, каля 120 тыс. электрамашынаў, якіх не было да вайны. І, нягледзячы на гэта, прадукцыйнасць працы рабочых - лесанарыхтоўчыкаў на працягу многіх год застаецца нізкай і да гэтага часу не дасягнула даваеннага ўзроўня. Гэта з'яўляецца вынікам дрэннай арганізацыі працы, вельмі неэфектыўнага выкарыстання механізмаў. Сур'езнае адставанне ў выкананні планаў павышэння прадукцыйнасці працы мае месца і ў гэтай вядомай галіне народнай гаспадаркі, які вядома прамысловасць, нягледзячы на тое, што яна аснашчона перадавай тэхнікай і мае выдатныя кадры кваліфікаваных рабочых і спецыялістаў.

Час, нарэшце, зразумець, што без значнай і вышэйшага росту прадукцыйнасці

працы немагчыма паспяховае вырашэнне задач даўняшага развіцця цяжкай прамысловасці, крутовага ўдзелу сельскай гаспадаркі, лёгкай і харчовай прамысловасці. Гэта галоўнае звяно, за якое мы павінны ўзяцца, каб дабіцца яшчэ больш магучага ўдзелу ўсіх галін народнай гаспадаркі. У пятай п'яцігодцы якая трох чвэрцей усёго прыросту прамысловай прадукцыі павінна быць атрымана за кошт павелічэння прадукцыйнасці працы.

Вялікім рэзервам для даўняшага развіцця прамысловасці з'яўляецца больш поўнае выкарыстанне вытворчых магчымасцей. Ёсць яшчэ прадпрыемстваў, якіх, знаходзячыся ў адпаведных умовах па аснашчонасці тэхнічнай, на наўнасці кадраў і вытворчых плошчаў, маюць даўняшае не адпаведнае паказчыкі. Вось адзін з многіх прыкладаў. Сталіградскі і Харкаўскі трактарныя заводы аснашчоны ў асноўным адпаведным абсталяваннем. У снежні 1949 года яны адначасова перайшлі на выпуск дзельных трактараў. Між тым тэхнічна-эканамічны паказчыкі гэтых заводаў роўныя. На Харкаўскім трактарным заводзе ў параўнанні са Сталіградскім у мінулым годзе прадпрыемства выпуску трактара была на 2,4 прац. меншая, выпрацоўка на аднаго рабочага вышэйшая амаль на 41 прац., страты ад браку меншыя на 14 прац., сабекошт трактара — ніжэйшы на 10 процантаў. Тлумачыцца гэта тым, што на Харкаўскім трактарным заводзе больш увагі аддаецца ўкараненню ў вытворчасць перадавай тэхналогіі і высокапрадукцыйных метадаў працы.

Калі-б кіраўнікі Міністэрства машынабудавання па-сапраўдному арганізавалі перадачу перадавога вопыту работы, дык гэта данамагло-б значна павысіць тэхнічна-эканамічны паказчыкі як Сталіградскага, так і Харкаўскага трактарных заводаў.

Накіроўваючы намаганні работнікаў усіх галін прамысловасці на барацьбу за даўняшае рост прадукцыйнасці працы, неабходна адначасова з усёй сілай падкрэсліць першачарговую і неадкладную задачу павышэння якасці прадукцыі і зніжэння яе сабекошту. Нельга далей цягнуць такое становішча, калі многія прадпрыемствы доўгі час не выконваюць дзяржаўных планаў і заданняў па якасным паказчыках. Справа гонару работнікаў кожнага прадпрыемства — выпускаць прадукцыю выдатнай якасці, назаўбедзі накончыць у такім тэлебачанні з'явіліся вынікі надбаражконых тавараў і вядома страты ад браку.

Таварышы! На вераснёўскім і лютаўска-сакавіцкім пленумах Цэнтральнага Камітэта партыі былі выкрытыя буйныя недахопы ў радзе галін сельскай гаспадаркі, наменчаны шляхі пераадолення гэтых недахопаў. Той факт, што Цэнтральны Камітэт партыі рашуча выкрыў запущанасць асобных галін сельскагаспадарчай вытворчасці,

гаворыць аб сіле нашай партыі і савецкага народа, аб магучасці сацыялістычнага ладу. Савецкія людзі ўпэўнены ў тым, што наяўныя недахопы ў бліжэйшы час будуць ліквідаваны.

Працоўныя нашай краіны з вялікай энергіяй узяліся за ажыццяўленне мерапрыемстваў па ўдзеле сельскай гаспадаркі. Залік партыі і ўрада да савецкіх людзей прыняць у дэле ў асваенні цалінных і абложных зямель сустрэў шырокі водгук. На працягу двух месяцаў звыш поўмільёна савецкіх патрыотаў звярнуліся з просьбай накіраваць іх на работу па асваенню новых зямель. Больш 80 тыс. аграномаў, інжынераў, механікаў і іншых работнікаў накіраваны на гэтую ганаровую і адказную справу.

Хіба гэта не з'яўляецца шчырым адным іскравым свядчэннем высокага маральна-палітычнага адзінства савецкага народа, яго палітычнай актыўнасці і рашучасці зрабіць усё для лабудовы камунізма. Гэта таксама гаворыць і аб тым, што інтарэсы нашай партыі, Савецкага ўрада і народа адзіны, гаворыць аб моцнасці непарушнага саюза рабочага класа і калгаснага сялянства.

Наша сацыялістычная індустрыя асабліва неабходна патрабуе сельскай гаспадаркі ў тэхніцы. За кароткі тэрмін па асваенню новых зямель ужо адпраўлена 15 тыс. магучых дзельных трактараў, дзесяткі тысяч плугоў, сеелак і іншых сельскагаспадарчых машын. Ёсць поўная ўпэўненасць у тым, што мы за два гады паспяхова асвоім 13 мільёнаў гектараў цалінных і абложных зямель.

Значыцца за павышэнне ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур, неабходна дабівацца больш рацыянальнага выкарыстання ўсіх зямель у калгаснах і саўгаснах і ў далейшым працягваць работу па расшырэнню пасяўных плошчаў са лік асваення новых зямель, якіх у нас ёсць нямала.

Цяпер у ўсёй краіне ідуць веснавыя палевыя работы. Паспяховае правядзенне веснавай сямбы ў гэтым годзе павінна з'явіцца буйным крокам у барацьбе за павелічэнне вытворчасці збожжа, за павышэнне ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур. Усе нашы месцовыя саветы, партыйныя і сельскагаспадарчыя органы асабліва ўважліва прадоўжыць актыўнасць работнікаў сельскай гаспадаркі і забяспечыць арганізацыйнае правядзенне веснавай сямбы і наступных сельскагаспадарчых работ.

У нас ёсць усё магчымасці для магучага ўдзелу сельскай гаспадаркі, трэба толькі умела выкарыстаць гэтыя магчымасці. Галоўная ўвага павінна быць накіравана на ўмацаванне кіраўніцтва вядомага, саўгаснаў і МТС, умацаванне кіраўніцтва раёнаў.

Чаго пеханае многім нашым кіруючым

кадрам? Я сказаў-бы, канкрэтнасці ў рабоце, умненні своечасова з'яўляюцца недахопы, выправіць іх. Намала ёсць таварышаў, якіх захапляюць толькі пералікам недахопаў, выкрытых Цэнтральным Камітэтам партыі, а ў сабе ў калгасе або раёне, у вобласці або рэспубліцы канкрэтныя недахопы не заўважаюць, не дабіваюцца іх ліквідацыі, слаба разгортваюць арганізатарскую работу.

Намаганні кожнага работніка МТС, саўгасна, кожнага калгасніка, усіх спецыялістаў сельскай гаспадаркі павінны быць звярнуты на барацьбу з канкрэтнымі недахопамі, за палашэнне работы кожнага калгаса, саўгаса, кожнай машынатрактарнай стаяцыі.

Збожжавая гаспадарка з'яўляецца асновай усёй сельскагаспадарчай вытворчасці. Таму партыя і ўрад прымаюць усё меры да даўняшага павелічэння вытворчасці збожжа з тым, каб поўнасцю задавальняць растуць патрэбы насельніцтва ў хлеба, забяспечыць серыяфармажам жыццёлагадоўлю і павышэнне дзяржаўных рэзерваў. Гэтая задача можа быць вырашана і яшчэ сумненні ў тым, што яна будзе вырашана шляхам павышэння ўраджайнасці і асваення цалінных і абложных зямель.

Для таго, каб наша прамысловасць выпрацоўвала дастатковую колькасць тканін, адзёныя для насельніцтва, неабходна значна расшырыць пасяўныя плошчы і павялічыць валовы збор тэхнічных культур, якія даюць сыравіну для прамысловасці, асабліва баваўны, ільну-даўгунцу, жываль і іншых. Для таго, каб мець больш цукру, трэба расшырыць пасяўныя плошчы і павялічыць ураджайнасць цукровых буркоў. Для таго, каб задаволіць патрэбы ў фруктах і ягадах, трэба стварыць сады, ягаднікі, вінаграднікі. Пры гэтым неабходна памятаць, што для вырошчвання добрага пладаноснага саду патрабуецца не менш 8—10 год.

Трэба, каб кожная вобласць і перш за ўсё раёны Масквы, Ленінграда, Урала, Днябаса, Кубаса і іншых прамысловых цэнтраў, а таксама раён Дзятка Усходу ўжо ў гэтым годзе вырашалі задачу забяспечэння працоўных бульбай і тароднінай.

Важнейшае значэнне для забяспечэння насельніцтва высока якаснымі прадуктамі харчавання і прамысловасці сырвінай мае развіццё жывёлагадоўлі. Аднак вельмі значныя магчымасці для ўдзелу жывёлагадоўлі ў многіх абласцях, краях і рэспубліках выкарыстоўваюцца дрэнна. Яшч

Пасяджэнні Вярхоўнага Савета СССР

Спрэчкі па дакладу аб Дзяржаўным бюджэце СССР на 1954 год

Заканчэнне прамовы першага сакратара ЦК КПСС дэпутата Н. С. ХРУШЧОВА

буйным міністэрствам, якія аб'ядноўваюць многа галін народнай гаспадаркі і велізарную колькасць розных прадпрыемстваў, дзяжа ажыццяўляць аператыўнае кіраванне гэтымі галінамі і прадпрыемствамі. Таму было прынята метадычным прасіць разабірацца ў такіх міністэрствах. Аднаведны Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР уносіцца на разгляд Вярхоўнага Савета.

Некаторыя міністры бачаць сваю задачу ў тым, каб стварыць шматлікія, гураватыя апараты. І тут іх трэба паправіць. Разбуіненне трэба правесці такім чынам, каб у новых міністэрствах колькасць работнікаў апарату ні ў якім разе не перавышала колькасць работнікаў, што ёсць у сучасны момант у тых міністэрствах, з якіх выдзяляюцца новыя міністэрствы.

Думаю, што такая прапанова не сустрае асаблівага спачування з боку асобных міністраў. (Ажыўленне ў зале). Але я пераканан, што гэтая прапанова, накіраваная на паліпшэнне работы намага дзяржаўнага апарату, сустрае падтрымку з боку дэпутатаў. (Апладысменты).

Рэарганізацыю міністэрстваў трэба праводзіць не механічна, а выходзячы пры гэтым з асабных павышэння прадэдуцельнасці дзяржаўнага апарату і дасейшага паліпшэння кіравання прадпрыемствамі. З гэтай мэтай неабходна значна скарачыць пералік, раздутую справяднасць, бізнісна выкарыстаць брэнды, пашырыць стым кіравання. Толькі такім чынам можна паліпшыць работу дзяржаўнага апарату і з меншай колькасцю людзей лепш весці работу па артыфіцыяльных вытворчасці.

Калі мы пойдзем па ліні найбольшага супраціўлення і створым у новых міністэрствах велізарны апараты, дык ніякай рэарганізацыі карысці не даець.

Перад усімі міністэрствамі, у тым ліку і новаарганізаванымі, стаіць задача ўзмацнення паліпшэння кіравання кіравання кожным прадпрыемствам, узяць адказнасць кожнага работніка зверху да нізку за выкананне народнагаспадарчых планаў.

Работнікі мясцовых органаў павядаюць аб тым, што да гэтага часу да іх працягваюць наступць шматлікія дырэктывы, распараджэнні, загады міністэрстваў, рэспубліканскіх і абласных арнізацый. Напрыклад, Рэспубліка сельскагаспадарчага машынабудавання атрымаў за мінулы год з Міністэрства машынабудавання 2.580 розных дырэктыв і а два з палавінай месяцы гэтага года 640 дырэктыв. Дырэкцыя гэтага заводу па працягу мінулага года адпраўляла 10.250 рознага роду папер і за два з палавінай месяцы гэтага года — 3 тысячы папер. Куйбышевскі аблвыканком (старшыня т. Петрухін) за мінулы год напісаў на месцы каля 12 тысяч указанняў, дырэктыв і тэлеграм. (Ажыўленне ў зале).

Ну як не ўпамінуць у сувязі з гэтым выдатныя словы Салтыкова-Шчэдрына з казкі пра заўзятата начальніка: «Гора таму гораду, — пісаў вялікі сатырык, — у якім начальнік без разліку рэвалюцыйнага сымбле». (Смех у зале). Гэтыя словы, як бачыце, не страцілі свайго значэння і ў наш час.

У справе паспяховага развіцця народнай гаспадаркі важную ролю адігрывае настайлівае ажыццяўленне найстражэйшага рэжыму эканоміі. У дзяржаўным бюджэце прадугадваюцца многія выдаткі, асабліва на гаспадарчы і культурныя будаўніцтва. Гэтыя сродкі трэба расходваць на-гаспадарку, дзяржаўны і берагчы літаральна кожным народным рублем, кожную капеечку.

Трэба прызнаць, таварышы, што ў нас яшчэ не зжыт лёкі падыход да расходвання дзяржаўных сродкаў. Нават у сістэме Міністэрства фінансаў СССР, закісанага стрэга захоўваць фінансавую дыцыпліну і рэжым эканоміі, ёсць і штатныя збытковасці і вялікія непарадкі ў арнізацыі фінансавай работы. Сапраўды, хіба не пра абуральныя беспарадкі гаворыць той факт, што ў разе рэспубліка Калеза-Фінская ЦСР нават пасля скарачэння падатковага апарату ёсць столькі фінансавых агентаў, што атрымаваема імі заробатная плата пераўвясне суму абрамы ў раёне плаццоў. (Ажыўленне ў зале). Так, у раёне Калезына гадзінны фонд заробатнай платы падатковых агентаў роўна 56 тыс. рублёў, тады як усе абрамы ў раёне гэтымі агентамі плацяць складаюць каля 55 тыс. рублёў. (Смех). У Суарэвскім раёне фонд зарплата падатковых агентаў пераўвясне 26 тыс. рублёў, а абрамы імі, плацяць складаюць 20 тыс. рублёў. (Смех). У нас яшчэ многа расходуюцца сродкі на штатныя збытковасці розных ведамстваў і ўстановаў. Ці не вразумела, што з такімі абуральнымі з'явамі трэба рашуча пакараць.

Задача заключачца ў тым, каб узмацніць барацьбу з бюракратычнымі скажэннямі ў асобных званнях апарату, эканоміраваць галоўную ўвагу на жыюй арнізацыйнай рабоце на прадпрыемствах, у МТС, калгасах і саўгасах, развіваць крытыку і самакрытыку, настайліва дабіваць ліквідацыі недахопаў. Работнікі партыйных, саветскіх, гаспадарчых і профсаю-

ных арнізацый павінны больш аддаваць увагу задавальненню штодзённых патрэб населенства, глыбей займацца пытаннімі жыллёвага будаўніцтва, бытавога абслугоўвання, паліпшэннем гандлю і грамадскага харчавання ў кожным населеным пункце.

Таварышы! Ва ўсіх гарадах і сёлах нашай неабсяжнай Радзімы разгортваецца ўсеагульны рух за далейшы рост сацыялістычнай прамысловасці, павелічэнне вытворчасці тавараў масавага спажывання, амагутны ўздым сельскай гаспадаркі.

Заслугувае ўсялякай падтрымкі і шпрокага распаўсюджвання патрыятычны пачынае калектываў перадавых прадпрыемстваў горада Масквы і Маскоўскай вобласці, якія разгартулі саборніцтва за высокую прадукцыйнасць працы, павелічэнне выпуску прадукцыі на існуючых вытворчых плашчах, паліпшэнне якасці і зніжэнне сабкошту. Шырока саборніцтва на прадпрыемствах Ленінграда, Кіева і іншых прамысловых цэнтраў краіны.

У ходзе саборніцтва нараджаецца многа новых праблемаў і метадаў працы. Але не ўсёды пачынаюць і вопыт перадавоў знаходзіць падтрымку. На жаль, ёсць такія гаспадарчыя кіраўнікі, якія змеець таго, каб карнітліва вывучаць і актыўна паказваць новае, перадавое, адмахваюцца ад шасцігоўных прапаноў. Сустракаюцца яшчэ работнікі, якія дзейнічаюць даўно зжытымі метадамі, толькі абвясчаюць такія «ўстаноўкі»: «паднасісем, браткі!», «падрукуім», «справернем», «разгорнем» і многія іншыя такія-ж пустыя фразы, якія ні да чаго не абавязваюць і нічога не даюць. Выдаю, ад такога кіравання карысці чыкаць няма чаго.

Ва ўсякай справе нецярпімы і шкодны шаблонны фармальны падыход, тым больш ён нецярпімы ў арнізацыі саборніцтва.

Між тым ёсць яшчэ факты фармальна-бюракратычнага падыходу да кіравання саборніцтвам. На разе прадпрыемстваў устаноўлена мноства розных форм справядачнасці па саборніцтву, існуе німаля надуманых абавязачельстваў, што гушыць творчы ініцыятыўны мас. На Харкаўскім вадаспэдычным заводзе для ўліку саборніцтва выдумалі дзесяткі розных форм справядачнасці. Толькі па адной з гэтых форм аб укараненні перадавых метадаў працы кожны цэх павінен прадстаўляць штомесяц справядачку, у якой трэба адказаць больш чым на тысячу пытанняў. (Смех у зале). Дзесяткі работнікаў гадзінна адкладанне і абгуляненнем пачыць справядачку, адрынаюцца ад карыснай справы і гэта вельмі шкодны бюракратычны выдумка. Неабходна рашуча ліквідаваць казёнчыны, агульныя, шаблонны падыход да арнізацыі саборніцтва.

Сацыялістычнае саборніцтва — гэта жывае творчае справа мільённых мас працоўных. Іно стала выпрабаваным метадам камуністычнага будаўніцтва. Парасткі камунізма, які ўбачыў Ленін у суботніках, вырасіў пяер у магутнае сацыялістычнае саборніцтва — вялікі рух працоўных за хутчэйшае выкананне планаў развіцця ўсіх галін народнай гаспадаркі.

Таварышы! Занятая міравай стваральнай працай, мы наўхільна ажыццяўляем міравую знешнюю палітыку, пастаянна ўмацоўваем і расшыраем на аснове ўзаемнасці дзелавыя сувязі Саветскага Саюза з усімі зарубежнымі дзяржавамі, якія працягваюць да гэтага цікаваць. Уся гісторыя развіцця Саветскай дзяржавы з'яўляецца наглядным прыкладам міравасце Саветскага Саюза, паслядоўнага ажыццяўлення ленінскіх прынцыпаў ва ўзаемаадносінах СССР з іншымі краінамі. Наша задача заключачца ў тым, каб і надалей працягваць ясную і бліскую народна-міравую палітыку, умацоўваць дзелавыя сувязі з зарубежнымі краінамі, усяляк развіваць гандаль з імі на аснове ўзаемнай выгады.

Ішчэ ў першыя гады Саветскай улады В. І. Ленін гаварыў: «Ёсць сіла большая, чым жаданне, воля і рашэнне любога а варажых урадаў або класаў, гэта сіла — агульны эканамічны сувесны адносіны, якія прымушаюць іх уступіць на гэты шлях зносін з намі».

Жыццё падвердзіла праўду гэтых слоў Вадзіміра Ільіча. З года ў год, нягледзячы на ўсе падкопы розных ворагаў, расшыраецца знешні гандаль Саветскага Саюза. У сучасны момант мы выдзем гандаль з 51 замежнай дзяржавай. За 1953 год аб'ём гандлю СССР з зарубежнымі фірмамі павялічыўся на 11 працэнтаў у параўнанні з палараным годам, а ў адносінах да даваеннага ўзроўню амаль у 4 разы. У буржуазных краінах росте колькасць людзей, якія прызнаваюць настайлівы патрэбу развіваць і паглыбляць гандлёвыя сувязі з нашай краінай, з народна-дэмакратычнымі дзяржавамі. Прыкладам гэтага з'яўляецца шматлікія гандлёвыя дэлегацыі, у прыватнасці, дэлегацыі прамысловых і гандлёвых людзей Англіі, Аргенціны і іншых краін, якія пабывалі за апошнія месяцы ў СССР і заключылі ад важных гандлёвых пагадненняў.

Прапановы аб расшырэнні і ўмацаванні дзелавых сувязей паміж краінамі, мерапрыемстваў Урада Саветскага Саюза за аслабленню напружанасці ў міжнародных адносінах знаходзяць гарачую падтрымку і адабрэнне ва ўсіх краінах свету. Але тое, што адбараюць мільёны людзей, выклікае раздражэнне і злосныя напады некаторых дзяржаў, якія займаюць вельмі адказныя пасты ў Злучаных Штатах Амерыкі і іншых краінах. Я маю на ўвазе, перш за ўсё, дзяржаўнага сакратара ЗША пана Далеса. У той час, калі Саветскі Саюз прыкладае вялікія намаганні да таго, каб разрадыць нічым не апраўданую абстаноўку ўзаемнага недавер'я, пан Далес быццам захварэў на нейкую раз'юшанасць. У яго шматлікіх выступленнях прапагандаюцца палітыка грубай сілы, распальваюцца ваенная істарыя, нявысці і пагарда да народаў, выказваюцца пагрозы дзяржавам і асабіва Саветскаму Саюзу, Кітайскай Народнай Рэспубліцы, краінам народнай дэмакратыі.

Разважныя людзі ва ўсіх краінах, якія імкнуча да аслаблення напружанасці ў міжнародных адносінах, асуджаюць палітыку дыскрымінацыі, правадзімую прамышлянімі Злучаных Штатаў Амерыкі ў адносінах да вялікай Кітайскай Народнай Рэспублікі, што аб'ядноўвае звыш 500 мільёнаў людзей. Такая бізарукая палітыка асуджана на права. (Працяглыя апладысменты).

З першых дзён нараджэння Саветскай дзяржавы мы не раз чулі розныя пагрозы саветскаму народу і ведаем тану такіх метадам. Мы пагрозе не баімся, нас не запалохаюць.

Мы памятаем, як Гітлер і яго падручныя перад тым, як напасці на нашу краіну, кірачы аб слабасці Саветскага Саюза і, жадаючы паківацца за кошт СССР, уцявалі ў ваенную авантуру і іншых імперыялістычных драпежнікаў. Вядома, чым гэта скончылася. Німа сумнення ў тым, што калі зноўдуча пачаўся паслядоўні Гітлера, дык іх немінуча напаткае той-жа лёс. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Уроўа гісторыі нехта забываць. А гэты ўрокі гавораць аб тым, што першая сувесная вайна прывяла да перамогі сацыялістычнай рэвалюцыі ў нашай краіне і стварэння першай ў свеце дзяржавы рабочых і сялян. У выніку другой сувеснай вайны ад капіталістычнай сістэмы аднаў краін Еўропы і Азіі, народы якіх беспаваротна сталі на шлях сацыялістычнага развіцця і ўстанавілі ў сваіх краінах народна-дэмакратычны лад. Неразумна было-б меркаваць, што народы, якія назаўсёды скінулі з сябе акывы капіталістычнага рабства, захочуць добраахвотна зноў надыць на сябе гэтыя акывы толькі таму, што гэтага жадаюць пан Далес і да яго падобныя. (Апладысменты). Калі імперыялісты наспрабуюць развязаць новую вайну, дык яна немінуча скончыцца крахам усёй капіталістычнай сістэмы. (Бурныя апладысменты).

Наш народ не хоча вайны, бо ён ведае, што вайна насе кровапрапіцца, велізарныя ахвяры і разбурэнні. Вайны не хочуць усе народы свету, аб чым яскрава сведчыць магутны рух прыхільнікаў міру.

Дзяржавы міру было-б куды лепш, калі-б Далес і іншыя дзеячы капіталістычных дзяржаў больш вярзоза адносіліся да сваіх зяў. Мы вельмі добра разумеем, што людзі тыпу Далеса не адчуваюць любові да Саветскай дзяржавы і тым больш да Камуністычнай партыі. Мы таксама не абіраем ся гаварыць аб нейкіх сімпатых да капіталізма, які бізнітна эксплуатае рабочы клас, занявольвае народы, стварае невыносныя ўмовы жыцця для шматмільённых працоўных мас.

Мы не ўмешваемся ва ўнутраныя справы іншых дзяржаў. Але наш народ, як і сотні мільёнаў людзей на ўсім зямным шары, спачуваль і спачуваче народам, якія вядуць вызвалячую барацьбу супраць каланізатараў, супраць імперыялістычных захопнікаў, і жадае прыгчытава нашым народам поўнага поспеху ў іх вызвалячэй барацьбе. (Працяглыя апладысменты).

У той-жа час мы аўсёды лічылі і лічым, што мірнае суіснаванне сацыялізма і капіталізма магчыма, і пачыны гэтыя дзве сістэмы існуюць, неабходна ўмацаваць дзелавыя сувязі паміж імі, а не распальваць ўзаемнай варажасці і нячыласці. Самі народы вызначаюць свае адносіны да існуючых у іх краінах парадкаў. Саветская краіна будзе і надалей імкнуча праводзіць мірную знешнюю палітыку, будзе дабівацца аслаблення міжнароднай напружанасці, умацнення развіцця дзелавых сувязей паміж краінамі, умацавання міру ва ўсім свеце. (Працяглыя апладысменты).

Чаму прыхільнікі агрэсіўнай палітыкі абразаюць зброй, прапагандаюць прапаганда вуюць палітыку сілы? Бо калі гаварыць аб сур'ёзна, дык самі ўтары гэтай палітыкі разумеюць яе беззавяжлівасць у адносінах да такіх вялікіх краін, як Саветскі Саюз, Кітайская Народная Рэспубліка. Цяпер

усе бачаць, як растуць і мацнеюць сілы магутнага лагера сацыялізма і дэмакратыі, які аб'ядноўвае ў сваіх радах больш трэці чалавецтва.

Вядома, што чалавек у лютасці бывае беззавяжлівым. Але хіба да твару дзяржаўнаму дзечу абвясчаць знешнюю палітыку дзяржавы, калі ён ап'яніў лютасцю і злосцю да іншых народаў? Сяньня нявысці — дрэнны дарачык.

Падбухторствамі такімі палітыкамі, як пан Далес, амерыканскія буржуазныя газеты і радыё публікуюць самыя беззусадныя і недарачныя выдумкі аб мерах Саветскага ўрада, накіраваных на аслабленне міжнароднай напружанасці. Прапановы ўрада СССР аб паліпшэнні дзелавых сувязей з капіталістычнымі краінамі буржуазны друк паказвае як «эканамічную бомбу Саветскага Саюза», як нейкую «самую камуністаў» з мэтай завывання ўсёго свету.

Чаму імперыялісты шумяць аб уяўнай пагрозе з боку Саветскага Саюза, хоць яны вельмі добра разумюць, што Саветскі Саюз праводзіць мірную палітыку і нападць ні на каго не абіраецца? Шумяць яны з мэтай прапаганды. Размовамі аб уяўнай небяспечы з боку СССР яны хочуць запалохаць абывацеляў, каб лягчы было выціскаць падаткі, забяспечваць імперыялістычным манополіям высокія прыбыткі. Распальваючы істарыю, імперыялісты прабуюць апраўдаць шаблюдную гонку ўзбраенняў, з данамогай якой яны спадуюцца змажыць удары эканамічнага крызісу, які набліжаецца. Амерыканскія імперыялісты хочуць таксама запалохаць народы Заходняй Еўропы, прымушыць урады гэтых краін выдаткаваць больш сродкаў на ўзбраенне. А пачыны ў краінах Заходняй Еўропы эканамічна і без таго напружана да мяжы, амерыканскія капіталісты пах выгляддам дапамогі абываццю ім сваё ўзбраенне, нажываючы велізарныя барышы і забавляючы гэтыя краіны.

Імперыялісты бяцца мірнага саборніцтва з Саветскай дзяржавай, таму што гэтага саборніцтва капіталістычная сістэма з'яна не вытрымае. У амерыканскім буржуазным друку ўсё часцей выказваюцца апасенні, што хуткія тамшы развіцця Саветскага Саюза і ўздым матэрыяльнага добрабыту народа аказваюць прыгчытны ўплыў на працоўных капіталістычных краін. Характэрным у гэтых адносінах з'яўляецца артыкул у газеце «Нью-Йорк геральд трыб'юн» ад 11 красавіка, у якім робяцца вельмі характэрныя прызнанні:

«Пакуль мы, — піша газета, — працягваем думць сябе збытымі легендамі аб «адсталых русіках», гіганцкая саветская дзяржава ўмацоўвае сваю эканамічную магутнасць значна хутчэй, чым гэты рэбці Заходняй Еўропы... Упор перанесен на спажывенчыя тавары. Хочаце верце, хочаце не, але гэта, відаць, самая небяспечная падзея ў другой палавіне XX стагоддзя. (Смех у зале). Сумны і неабвержны факт (дадаць: сумны для імперыялістаў) заключачца ў тым, што пасля вайны ў Саветскім Саюзе нагляджаецца казасальны прамысловы і тэхнічны прагрэс: казасальны на рускіх стандартах і велізарны нават па нашых».

Вось чаго бачаць паны імперыялісты. Працоўныя ўсіх краін яскрава бачаць, што ў Саветскім Саюзе і краінах народнай дэмакратыі, дзе ўлада належыць народу, паспяхова ажыццяўляюцца планы мірнага будаўніцтва, усё накіравана на забеспячэнне далейшага росту добрабыту народа.

Мы будзем настайліва працягваць сваю работу па ўмацаванні Саветскай дзяржавы, павышаць жыццёвы ўзровень нашага народа, дабівацца развіцця ўсіх галін народнай гаспадаркі. Мы будзем настайліва ўмацоўваць абароназдольнасць Саюза Саветскіх Сацыялістычных Рэспублік, каб у выніку, калі імперыялістычныя агрэсары, ахоленыя шаленствам, адважача пакрыць мірную працу саветскіх людзей і напасці на нашу Радзіму, даць ёй сакрушальны адпор, паўтарыць урок, які даў саветскі народ і яго доблесны ўворахны Сілы гітлераўскага захопніка ў час другой сувеснай вайны. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Саветскі народ упэўнена ідзе прамоі і адкрываць дарогай да камунізма. І як-бы ні пашелі ворагі, яны бесіельны прышчыць наш перамаганосны рух, як бяспільны затрымаць усход сонца. (Працяглыя апладысменты).

Мы жывем з вамі ў такі час, калі справа камуністычнага будаўніцтва стала справай соцен мільёнаў і яе перамога не выклікае ніякіх сумненняў. (Працяглыя апладысменты). Шлях да камунізма асветлае вечна жывое, жыццёвардавальнае вучэнне Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна. (Працяглыя апладысменты). Саветскі народ вядзе да камунізма створаная і выкаваная нашым бесмяртным баяцкам і настаўнікам Вадзімірам Ільічам Леніным, загартаная ў баях за шысць працоўных Камуністычная партыя Саветскага Саюза. (Бурныя, працяглыя апладысменты, якія пераходзяць у авачую. Усе ўстаюць).

Сустрача сяброў

У сонечныя красавіцкія дні многа было хвалючых сустрач на дачэцкай зямлі, калі там гасціла вялікая група жанчын-механізатараў з Беларусі, якія прыхыла ў Стара-Бешаўскую машына-трактарную станцыю для вывучэння перадавога вошчыту.

З першых дзён адчувалася шчырае гасцінасць. Хлебам-салю сустрала Феню Жарко, брыгадзіра трактарнай брыгады Любчанскай МТС Гродзенскай вобласці і яе сябровак вядомы механізатар Праскоўя Нікіцічна Ангеліна, якая самая Паша Ангеліна, якая многа год назад першай сарод жанчын саветскай краіны села за руль трактара і ў якой снайшоўся пазней так многа паласлоўніц.

Як родных, сустрала Праскоўя Ангеліна прадстаўнікоў брацкай Беларусі. — Мы вельмі рады, што да нас прыхыла нашы суседзі, нашы родныя сёстры, — сказала яна пры першай сустрацы. — Адчувайце сябе, як дома, дзятчаты...

І беларускія механізатары адчувалі сябе, як дома. Падоўгу гутарылі яны з Праскоўяй Нікіцічнай, распыталі аб яе жыцці, аб рабоце брыгады. Іх цікавіла, як праводзіцца тэхнічны догляд трактараў, як вырабляюцца машыны гаручым, як наладжваюцца ўзаемаадносінны паміж трактарнай і палівоўчай брыгадамі, якія ўстаноўлены ўнесены ў машыны, як абсталяваны палівы стан і многае-многае іншае. Яны не толькі гутарылі, але ішлі разам з Праскоўяй Нікіцічнай у поле, каб убачыць брыгаду ў працы. Гасці з Беларусі не абмінулі майстэрні, дзе ремонт трактараў праводзіцца толькі звычальным метадам, наведлі фермы жаласна імя Сталіна, дзе ўсе працэмія прашэсь, пачынаючы ад падычы корму і канчваючы даеннем арду, механізаваны. Так, у гутарках і напіраннях высветляўся сагрэты поспеху Стара-Бешаўскай МТС і праслаўленай брыгады Пашы Ангелінай. Гаспадары стараліся ўсё паказаць гасцям, і ў гэтым імкненні адлюстравалася тая вялікая дружба, якая родзіць саветскіх людзей.

Давадзіўшыся аб тым, што ў сёла прыхыла людзі з Беларусі і цяпер яны ў полі вучацца садзіць кукурузу квадратна-гнездавым спосабам, Васілій Трафімавіч Цыс, мясцовы настаўнік, пасіпшыў туды. Апануты ён быў па-святочнаму: на ваенны яго гімнасцічны, вышэй шматлікіх ардэнаў і медалюў, ззла Залатая Зорка Героя Саветскага Саюза.

Убачышы яшчэ далей вялікую групу жанчын, што абступілі з усіх бакоў кукурузы, яны прыхыла да іх, і прыгчытава ім перамаганосны рух, як бяспільны затрымаць усход сонца. (Працяглыя апладысменты).

Убачышы яшчэ далей вялікую групу жанчын, што абступілі з усіх бакоў кукурузы, яны прыхыла да іх, і прыгчытава ім перамаганосны рух, як бяспільны затрымаць усход сонца. (Працяглыя апладысменты).

Убачышы яшчэ далей вялікую групу жанчын, што абступілі з усіх бакоў кукурузы, яны прыхыла да іх, і прыгчытава ім перамаганосны рух, як бяспільны затрымаць усход сонца. (Працяглыя апладысменты).

Сход партарганізацыі ССПБ

На справядачна-перавыбарчым сходзе партарганізацыі ССПБ быў заслуханы і абмеркаваны даклад сакратара партбюро І. Шамякіна. Докладчы расказаў аб творчай дзейнасці пісьменнікаў-камуністаў за мінулы год, аб марксісцка-ленінскай вучо-белітаратару і партыйна-арганізацыйнай рабоце бюро.

На сходзе выступілі: М. Клімковіч, А. Бачыла, М. Садковіч, Я. Гердовіч, У. Корбан, Д. Кавалёў, П. Броўка і сакратар Ленінскага РК КПБ К. Львоў.

Яны крытыкавалі бюро за слабае кіраванне творчай работай і адсутнасць у арнізацыі вострых прынцыповых дыскусій па надзённых праблемах літаратуры. На партыйных сходах яшчэ мала цікавых, зместоўных размоў аб новых кнігах і пісьменніцкім майстэрстве.

Было адзначана, што не ўсе пісьменнікі яшчэ глыбока вывучаюць жыццё. Асоб-

журналасадачную машыну і «калэсік», на якім важна сядзеў трактарыст Міхаіл Валоў, Васілій Трафімавіч не то з зайдасцю, не то садаволена значнаў сям сабе: «Зусім заваражылі іх Міла. Да чаго ўважліва слухаюць!»

Так яно і сапраўды было: жанчыны прагна лавілі кожнае слова, прыгядаліся да кожнага руху. Ім трэба было даведацца пра ўсе тонкасці выпрошчвання кукурузы, бо на беларускіх семлах яна ўпершыню будзе высаджвацца на вялікіх плашчах ды яшчэ квадратна-гнездавым спосабам а на Украіне ўжо даўно атрымава права грамадзянскага.

Васілій Трафімавіч, падшоўшы да жанчын, стаў за імі і прыслушаўся. Аз слоў, якія час-ад-часу ўліталіся ў тлумачэнні, што даваў трактарыст, даходзіла шпосцікі взымае, хоць і далёкае.

Закончыўшы тлумачэнні, і Васілій Трафімавіч, ужо не бачычыся парушыць гутарку, запятаў: — А з Палесся ёсць тут хто, дзятчаты? — А то як-жа. Тут з усёй Беларусі, — адказала Надзежда Старавойтава. — Я вась з Васілічкі. Можна чулі? — Можна і чуў, — у тон ёй сагавала сказаў Цыс.

— А я з Хойнік, — адказвала Аптаніна Міччык, камбайнер Рудавоўскай МТС. Васілій Трафімавіч уважліва паглядзеў на жанчын і прыкметнае хвалявінае ахаліна яго: хто ведае, можа вась гэтая жанчына ў квінцістай хустцы і падавала яму ў смякотны поўдзень абан крынічнай дады, а вась гэтая, стоячы каля варот, махала рукой, праводзячы ў цяжкі войскі шпях... Украінец, ён ішоў па беларускай зямлі, разам з тысячамі такіх-жа саветскіх людзей у шынях, як воін-вызваліцель, вяртаючы сонца сваім удачным братам і сёстрам. Там, у Беларусі, на Палесся, ён перажыў незабыўныя хвіліны: яму ўручылі Залатую Зорку Героя Саветскага Саюза...

А вечаары, пасля працоўнага дня, над бяскрайнім дачэцкім станам ліліся песні, і словы іх гаварылі аб славе саветскай Айчыны, аб шпосці саветскіх людзей. Гэта было сапраўды хвалючым і незабыўна шчырае сустрача.

С. МЕЛЬНИКАУ.
На здымку: П. Ангеліна вітае хлебам-салю брыгадзіра трактарнай брыгады Любчанскай МТС Ф. Жарко.
Фото В. Лупейкі.
(Фотакроніка БЕЛТА).